
Onderwerp	Menukaart opleiding- en ontwikkelmodules nieuwe werkproces HG/Stalking ex-partners op ZSM met VT
Van	Ingrid Peters (landelijk programmamanager lerend netwerk ZSM), Suzan Weegenaar (Projectleider Scholing Landelijk Netwerk VT)
Afgestemd met	Judith van Schoonderwoerd den Bezemer-Wolters (landelijk OvJ HG), Bertine Koekkoek (landelijk regisseur ZSM)
Datum	3-2-2021

Inleiding

Er zijn/worden vier modules ontwikkeld, in samenwerking met de deskundigen vanuit de betrokken organisaties:

- A. Netwerk-opstellingen met daarin de uitleg van het nieuwe werkproces door de landelijk HG-OvJ samen met de lokale HG-OvJ
- B. De deelnemende partners: taken en (on)mogelijkheden
- C. Bewustwording en kennis complexiteit Huiselijk Geweld/ ex-partnerstalking en noodzaak bescherming slachtoffer
- D. Privacy(wetgeving) en gegevensdeling

Van elke module wordt een draaiboek gemaakt, met het oog op de borging, en het min of meer persoonsonafhankelijk kunnen geven van de trainingen en workshops. En hoewel de modules A-D een ideale volgorde vormen, zal het totale leeraanbod dusdanig worden vormgegeven dat, wanneer die behoefte er is, uit de onderdelen ook vraaggericht elementen kunnen worden samengevoegd tot een 'maatwerk-module'. Dat past ook beter bij de doelgroep, die zeer divers is vormgegeven en verschillende stadia van ontwikkeling, samenstelling en werkwijzen kent.

A. Netwerkopstellingen

Doelstelling

Kennen, begrijpen en kunnen toepassen van de visie *Veiligheid Voorop!* en de daaruit voortvloeiende afgesproken gezamenlijke aanpak van Huiselijk Geweld, waaronder ex-partner stalking, met VT op ZSM. Elementen daarbij zijn:

- Kennisdeling over de Visie Veiligheid Voorop, Gezamenlijke aanpak VT&ZSM en gehanteerde definities (veiligheidsbeoordeling, acute onveiligheid, structurele onveiligheid, veiligheidsvoorwaarden, veiligheidsafspraken, strafrechtelijke veiligheidsmaatregelen, risicotaxatie en risicogestuurde zorg)
- (Aangepaste) civiele rol RvdK op ZSM bij betrokken kinderen
- Inzicht in elkaars rollen en taken.
- Creëren van begrip en vertrouwen tussen zorg- en straforganisaties; er bestaat over en weer achterdocht (onbekend maakt onbemind) en men spreekt een andere taal.

Hoe ziet dat eruit?

Conform de methodiek van familie- en organisatieopstellingen wordt allereerst een opstelling gedaan volgens het huidige werkproces HG. Deelnemers zijn representanten van de ZSM-professionals, het lokale management en van de deelnemende organisaties. Aansluitend wordt door de HG-OvJ's het nieuwe werkproces uitgelegd, waarna opnieuw een opstelling volgt. Dit keer volgens het nieuwe, zojuist toegelichte proces, en met als nieuwe deelnemers Veilig Thuis. De sessie wordt afgesloten met een actieplan: samen met de deelnemers wordt geïnventariseerd wat ze nodig hebben om dit nieuwe werkproces goed te laten werken. Daarbij is aandacht voor praktische zaken, onderlinge communicatie, en onbewuste relaties en patronen die het optimaal functioneren van het proces op ZSM in de weg kunnen staan

De begeleiding is in handen van een ervaren opstellingen-begeleider.

Voor wie

- VT en ZSM medewerkers
- Leden lokale MT/operationeel overleg

Investing

Duur: Dagdeel

Opmerking

Vanuit de aard van de workshop dient deze bij voorkeur live plaats te vinden. Mogelijk worden extra kosten gemaakt om een ruimte huren die voldoet aan de RIVM richtlijnen Covid-19, wanneer deze op de locatie niet beschikbaar is. In het voorjaar/zomer 2021 zou deze workshop ook zeer goed in de buitenlucht verzorgd kunnen worden.

In februari/maart 2021 zullen een aantal proefopstellingen plaatsvinden aan de hand van een in ontwikkeling zijnde online tool voor Opstellingen. Wanneer dit blijkt te functioneren zullen de opstellingen toch eerder ingepland kunnen worden.

Met het oog op de borging van de opgedane ervaringen en kennis is het streven om de begeleiding uiteindelijk geheel in eigen hand (ZSM&VT) te houden. Om de elementen van de workshop zoveel mogelijk onafhankelijk van elkaar inzetbaar te maken zal het nieuwe werkproces ter ondersteuning van de toelichting van de HG-OvJ's gevisualiseerd worden in een (animatie) film.

B. De deelnemende partners: taken en (on)mogelijkheden

Doelstelling

Kennis nemen van, en begrijpen welke (on)mogelijkheden het strafrecht en het bestuursrecht biedt. En aandacht voor de veiligheidsmaatregelen. Met name bij de Veilig Thuis medewerkers is de kennis over wat binnen het strafrecht, en ZSM, wel en niet mogelijk is, beperkt. Daarbij moet gedacht worden aan de op te leggen straffen, maatregelen, bijzondere voorwaarden en gedragsaanwijzingen, het proces van opleggen, monitoring en gevolgen bij niet naleving. Ook de taken en bevoegdheden van de justitiepartners (ZM,OM, Politie, 3RO, RvdK en Halt) behoeven enige uitleg. Daarnaast is er, ook bij de ZSM-deelnemers, beperkte of geen kennis van de mogelijkheden die het bestuursrecht biedt, en de betekenis van de verschillende veiligheidsmaatregelen.

Hoe ziet dat eruit

Een combinatie van e-learning, animatie en webinar.

Voor wie

Voor iedereen die op of met ZSM werkt en deze kennis nodig heeft om zijn/haar taken optimaal te kunnen uitvoeren

Investering

Naar verwachting 1,5 uur

Opmerking

Deze workshop zal met of zonder Covid-19 beperkingen doorgang kunnen vinden. De aanbiedingsvorm is online, met daarbij een interactieve begeleiding.

C. Bewustwording complexiteit Huiselijk Geweld/ ex-partnerstalking en noodzaak bescherming slachtoffer

Doelstelling

Het is van belang dat de ZSM medewerkers inzicht hebben in de complexiteit en hardnekkigheid van Huiselijk Geweld en ex-partnerstalking, om zo de sense of urgency van deze aanpak over te brengen. (Dit is ook een van de punten in het rapport naar aanleiding van de zaak Bekir E.) Aandacht voor patronen, en daardoor sneller herkennen van Huiselijk Geweld, waaronder ex-partnerstalking (en het effect daarvan op kinderen begrijpen) op ZSM. Op ZSM komen dagelijks zaken van huiselijk geweld en ex-partnerstalking binnen, waarover door middel van beoordeling en advies een afdoeningsbeslissing wordt genomen. Zonder kennis kunnen eenvoudig signalen en patronen gemist worden, die duiden op (acute) onveiligheid en een hoog risico op recidive. Wat zijn absolute 'red flags' die indicaties zijn voor een mogelijk ernstige of zelfs dodelijke afloop? Wat zijn de effecten op kinderen van huiselijk geweld in gezinnen, waarvan zij al of niet getuige zijn?

Hoe ziet dat eruit

- Op basis van een lezing of webinar van een ervaringsdeskundige wordt de noodzaak van een goede aanpak van HG en ex-partnerstalking, met bescherming van het slachtoffer voorop, onder de aandacht gebracht.
- Vervolgens volgt een interactief kenniscollege gericht op het leren zien van verbanden en patronen bij wat aanvankelijk losse incidenten lijken. Ook (elementen uit) een met de politieacademie ontwikkelde film over stalking maakt deel uit van het lesprogramma, en er wordt gekeken naar de toepasbaarheid van de door VHRR ontwikkelde voorlichting. De gezamenlijke VT's beschikken ook over (concept) lesmateriaal over stalking, en ook daarvan zullen de toepasbare elementen worden verwerkt.
- Aansluitend het gesprek daarover met elkaar te voeren en deze kennis toe te passen op casuïstiek vanuit de werksituatie op ZSM.

Voor wie

Voor iedereen die op of met ZSM werkt en deze kennis nodig heeft om zijn/haar taken optimaal te kunnen uitvoeren

Investering

Naar verwachting a 2,5 uur

Opmerking

Deze workshop zal met of zonder Covid-19 beperkingen doorgang kunnen vinden. De aanbiedingsvorm is online, met daarbij een interactieve begeleiding.

D. Privacy(wetgeving) en gegevensdeling

Doelstelling

De mogelijkheden van gegevensdeling tussen VT en de afzonderlijke ZSM organisaties kennen en begrijpen

Hoe ziet dat eruit

In het verlengde van de eerder in opdracht van de landelijke stuurgroep ZSM verzorgde workshops gegevensdeling en privacy op ZSM leren de medewerkers welke gegevens tussen VT en de afzonderlijke ZSM organisaties uitgewisseld mogen worden in het kader van de gezamenlijk aanpak van huiselijk geweld op ZSM. Deze module betreft daarom een doorontwikkeling van de reeds bestaande privacy workshop voor ZSM.

Doelgroep

- VT en ZSM medewerkers (die nog niet de reguliere privacy workshop hebben gevolgd).

Investering

Dagdeel

Opmerking

Eventueel, vanwege Covid-19, worden deze workshops als webinar verzorgd.